

บทที่ 1 บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ขณะนี้สังคมไทยเผชิญปัญหาวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์เร็วทำให้เกิดปัญหาเอดส์ ตั้งครม.ไม่พึงประสงค์ การทำแท้ง ทั้งนี้จากการสำรวจของสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ตั้งแต่ ก.ย.2547-มิ.ย.2550 พบว่า ผู้ป่วยโรคเอดส์ประมาณ 50% อยู่ในกลุ่มอายุ 25-34 ปี และในกลุ่มเยาวชนอายุ 15-19 ปี เพศหญิงป่วยเป็นโรคเอดส์มากกว่าเพศชาย 2 เท่า และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจาก ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน การสอนเรื่องเพศศึกษาไม่ครอบคลุมในทุกแห่งและพ่อแม่ไม่กล้าพูดคุยเรื่องเพศกับลูก

การกล้าซื้อถุงยางอนามัยและพกติดตัวและใช้ทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ จะช่วยป้องกันโรคที่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อาทิ ไวรัสต่างๆ เชื้อรา แบคทีเรีย ฯลฯ เช่นเดียวกับการป้องกันโรคทางเดินอาหาร ที่ต้องใช้ช้อนกลางตักอาหาร เอาช้อนตักอาหารก็เหมือนกับว่ามีโอกาสแพร่เชื้อจากปากเราลงอาหาร เพราะฉะนั้น ทางกระทรวงสาธารณสุข จึงรณรงค์ให้วัยรุ่นกล้าในการพกและใช้ถุงยางอนามัย ต่อไปนี้คนที่พกถุงยางอนามัยเป็นคนมีเกียรติ มีความรับผิดชอบ เพราะไม่ต้องการแพร่เชื้อไปให้คนรอบข้าง อยากให้คนไทยพกถุงยางอนามัยเป็นนิสัยตลอดเวลา

จากการสอบถามวัยรุ่นที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัยพบว่า ส่วนใหญ่ผู้หญิงอายุผู้ชายจึงไม่กล้าซื้อและพกติดตัว เพราะมีความเชื่อว่า คนที่พกถุงยางอนามัยเป็นคนที่หมกมุ่นเรื่องเพศ และไม่กล้าใช้ถุงอนามัยกับคู่รัก เพราะเกรงว่าคู่รักจะรังเกียจ ไม่รักไม่ไว้ใจ จะใช้เมื่อซื้อบริการทางเพศเท่านั้น ถือว่าเป็นความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง เพราะทุกครั้งที่ไม่สวมถุงยางอนามัยไม่ว่าจะมีเพศสัมพันธ์กับใครก็ถือว่ามีโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ทั้งสิ้น

นอกจากนี้ พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นปัจจุบันเทียบกับ 10 ปีที่แล้วมีการเปลี่ยนแปลง มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูงมาก เพศสัมพันธ์ครั้งแรกในวัยรุ่นหญิงนั้นเกิดขึ้นเพราะถูกสถานการณ์กึ่งบังคับ ไม่เต็มใจ หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติด ส่วนในวัยรุ่นชายมักมีเพศสัมพันธ์โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นตามมา ชอบเช็กช้ฉาบฉวยโดยไม่ต้องรับผิดชอบ

ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุข จึงเล็งเห็นความสำคัญในการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ จึงได้มีการจัดสัมมนาระดับชาติเรื่องโรคเอดส์ ระหว่าง วันที่ 4-6 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 โดยการเน้นนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในทุกกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มต่อเนื่อง และแม่บ้านที่ได้รับเชื้อจากสามี ซึ่งมีถึงร้อยละ 40 ของผู้ติดเชื้อรายใหม่

โรคเอดส์เป็นปัญหาที่แพร่ระบาดไปทั่วทุกภูมิภาคของโลก ปัจจุบันมีผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ยังมีชีวิตอยู่ถึง 40 ล้านคน ส่วนใหญ่อยู่ในประเทศยากจน หรือกำลังพัฒนา ในส่วนของประเทศไทย ผลจากการ

ดำเนินมาตรการต่างๆ ทั้งถุงยางอนามัย 100 เปอร์เซ็นต์ การให้ยาต้านไวรัสเอดส์ในหญิงตั้งครรภ์ เพื่อลดการติดเชื้อจากแม่สู่ลูก รวมทั้งการรณรงค์ให้ความรู้ในทุกกลุ่มเสี่ยง ทำให้มีผู้ติดเชื้อรายใหม่ ลดลงจากปีละกว่า 1 แสนราย เหลือปีละประมาณ 16,000 คน คาดว่า ขณะนี้มีผู้ติดเชื้อที่ยังมีชีวิตอยู่ 5-6 แสนคน ซึ่งผู้ติดเชื้อจำนวนหนึ่งจะมีภูมิคุ้มกันในระดับต่ำ จึงจำเป็นต้องได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ทั้งนี้ หลังจากมีการนำยาต้านไวรัสเอดส์บรรจุไว้ในสิทธิประโยชน์ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า ทำให้ผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์มีโอกาสเข้าถึงยาต้านไวรัสมากขึ้น โดยขณะนี้ มีผู้ป่วย/ผู้ติดเชื้อได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ แล้วกว่า 80,000 ราย

อย่างไรก็ตาม ผู้ที่รับยาต้านไวรัสส่วนหนึ่ง พบว่า มีปัญหาคือยาและจำเป็นต้องได้รับยาต้านไวรัสสูตรคือยา ซึ่งมีราคาค่อนข้างแพง ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการรักษาได้อย่างเท่าเทียมกัน ประเทศไทยจึงได้นำมาตรการการประกาศใช้สิทธิเหนือสิทธิบัตร หรือ ซีแอล มาใช้ เพื่อให้ยาต้านไวรัสเอดส์มีราคาถูกลง ผู้ติดเชื้อได้รับยาจำนวนมากขึ้นในงบประมาณที่มีจำกัด ซึ่งแนวทางนี้ได้รับการยอมรับและสนับสนุนจากหลายๆ ประเทศ ว่าเป็นมาตรการที่ช่วยให้ผู้ติดเชื้อเอดส์เข้าถึงยาที่จำเป็นต่อการรักษาอย่างเหมาะสม

จากข้อมูลของสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พบกลุ่มเยาวชนและวัยรุ่นมีแนวโน้มการติดเชื้อเอดส์เพิ่มสูงขึ้น จากพฤติกรรมเสี่ยง เช่น สวมคู่นอน ไม่ชอบใช้ถุงยางอนามัย โดยเยาวชนอายุ 20-24 ปี ติดเชื้อร้อยละ 8.59 อายุ 0-14 ปี ติดเชื้อร้อยละ 4.18 และยังพบอัตราการติดเชื้อเพิ่มขึ้นในกลุ่มเสี่ยงอื่น เช่น ชายรักเพศเดียวกัน ผู้ใช้ยาเสพติด และหญิงอาชีพพิเศษ

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังได้คาดการณ์ว่า ผู้ติดเชื้อเอดส์รายใหม่ของไทยประมาณร้อยละ 30-40 จะเป็นแม่บ้านที่ไม่คิดว่าตนเองจะมีความเสี่ยงในการติดเชื้อ ทำให้ขาดการป้องกันตนเอง ดังนั้น นอกจากการรณรงค์เพื่อลดการติดเชื้อในกลุ่มเสี่ยงต่างๆ แล้ว ยังต้องส่งเสริมความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ ให้ผู้หญิงกล้ามีสิทธิ์มีเสียงเพื่อความปลอดภัยของตนเองด้วย

วัยรุ่นกับค่านิยมในการใช้ถุงยางอนามัย

วัยรุ่นทุกคนอยากรู้ อยากรูเห็นเรื่องเพศ และรู้ด้วยว่าถุงยางอนามัยช่วยป้องกันโรคติดต่อทางเพศได้ แต่วัยรุ่นหลายคนก็ยังติดปัญหาไม่กล้าซื้อถุงยางอนามัย เพราะมันเป็นความฝืดของสังคมไทย ที่มองคนซื้อถุงยางอนามัยในภาพไม่ค่อยดีเท่าไร ยังมีความอายที่จะเข้าไปซื้อถุงยางอนามัย ส่วนใหญ่จะฝากบุคคลในครอบครัวที่เป็นผู้ชายไปซื้อ ยิ่งเจอคนขายที่เป็นผู้หญิง ยิ่งไม่เข้าไปซื้ออย่างแน่นอน เพราะสายตาทุกคู่ที่มอง มองเหมือนว่าเป็นคนเช็ทซ์จัด

ดังนั้น จึงอยากให้คนในสังคมมองวัยรุ่นที่ไปซื้อถุงยางอนามัยในทางที่ดี อย่ามองวัยรุ่นที่มาซื้อถุงยางอนามัยเป็นพวกผิดปกติ เป็นพวกบ้ากาม ทั้งที่ถุงยางอนามัยก็เป็นสินค้าอย่างหนึ่งที่ซื้อขายได้ และทางแก้ปัญหาอีกวิธีหนึ่ง ในเมื่อเราไม่สามารถลบภาพที่สังคมมองได้ยาก ดังนั้นผู้ผลิตถุงยางอนามัย อาจมีการออกแบบกล่องถุงยางอนามัยให้ดูเหมือนกล่องขนมขบเคี้ยวทั่วไป อาจจะทำให้วัยรุ่นกล้าซื้อถุงยางอนามัยกันมากขึ้น

นอกจากนั้น เวลาไปซื้อถุงยางอนามัยจะรอให้ไม่ค่อยมีคนอยู่ภายในร้านก่อน ถ้ามีคนจำนวนมาก อาจจะต้องไปซื้อที่ร้านอื่น แต่ทางที่ดีจะไปร้านที่ไม่มีคนอื่นอยู่เลยจะเป็นการดีที่สุด เพราะ เวลาไปซื้อจะไม่กล้าบอกคนขายว่าจะซื้อถุงยางอนามัย ต้องทำใจนานมาก ยิ่งเป็นคนขายผู้หญิง จะทำให้ยิ่งไม่กล้าซื้อเลย

เวลาไปซื้อถุงยางอนามัย คนทั่วไปชอบมองเรื่องนี้ไม่ดี ทั้งที่รู้กันดีว่าถุงยางอนามัยสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศ ลดความเสี่ยงการตั้งครรภ์ได้ ดังนั้นจึงควรสร้างค่านิยมใหม่ในสังคมว่า การที่ผู้ชายซื้อถุงยางอนามัยเป็นเรื่องธรรมดา เป็นเรื่องธรรมชาติที่วัยรุ่นจะมีเพศสัมพันธ์ หากพวกเขาคิดว่าพร้อมแล้ว และมีการป้องกันที่ถูกต้อง สิ่งที่สำคัญคือ สังคมไทยไทยควรมี มุมมองที่เปลี่ยนไป เช่น กระตุ้นให้สังคมเกิดความคิดที่ว่า วัยรุ่นที่กล้าเข้าไปซื้อถุงยางอนามัยนั้น มีความรับผิดชอบ ที่รู้จักใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรค ป้องกันการตั้งครรภ์ มากกว่าที่จะให้วัยรุ่นเปลี่ยนความคิดจากไม่กล้า มาเป็นความคิดกล้าที่จะพกถุงยางอนามัย

แม้หลายคนจะยังมองว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ น่าอาย หากแต่ว่า "ความปลอดภัย" ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม ขอให้คำว่า "ความอาย" มาทำลายอนาคตและชีวิตเลยดีกว่า

ปรับเปลี่ยนทัศนคติผู้ใหญ่ ต่อเรื่องเพศในกลุ่มวัยรุ่น

เราเชื่อว่าถุงยางอนามัยคุ้มครองสังคมได้โดย

- การเรียนรู้ เรื่องถุงยางอนามัย ช่วยทำให้เยาวชน ได้เรียนรู้เรื่อง เอดส์ เพศศึกษาที่รอบด้าน เท่าทันต่ออารมณ์ ความรู้สึก ของตนเอง มีความรับผิดชอบ เคารพสิทธิตนเอง และผู้อื่นลดปัญหาการข่มขืน การละเมิดทางเพศ รู้จักใช้ทักษะ การคิด วิเคราะห์ การสื่อสารต่อรอง
- ช่วยสร้างทางเลือก ในการป้องกัน เพราะความต้องการทางเพศ เป็นธรรมชาติของมนุษย์ และไม่มีโอกาสรู้ได้เลย ว่าใครติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ โดยการดูจากรูปร่างภายนอก ถุงยางอนามัย

เป็นอุปกรณ์ คุณกำเนิดชนิดเดียว ที่สามารถป้องกันโรคเอดส์ และโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์ได้

- ช่วยป้องกัน ไม่ให้เกิดปัญหา การท้องที่ไม่พร้อม และการทำแท้ง ซึ่งอาจส่งผลต่อ สุขภาพของผู้หญิง ในระยะยาว
- ช่วยให้พ่อแม่วัยรุ่น มีเวลาเตรียมความพร้อม สำหรับคุณภาพชีวิต ของทารกที่เกิดในรุ่นต่อไป มีความพร้อม ต่อการใช้ชีวิตคู่แบบครอบครัว ในอุดมคติ ช่วยลดจำนวนเด็กกำพร้าที่เกิดขึ้น จากความไม่ตั้งใจ
- ช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจ เพราะการใช้ถุงยางอนามัย จะทำให้การติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ ลดลง ซึ่งจะทำให้ค่าใช้จ่าย ในการรักษาพยาบาลลดลง ถุงยางอนามัย หนึ่งชิ้นป้องกัน ได้ครั้งละสองคน ยาต้านต้องกินตลอดชีวิต

ซื้อถุงยางอนามัย: พฤติกรรมที่น่าอาย?

จะตอบอย่างไรเมื่อได้ยินคำถามนี้ เชื่อว่าประมาณ 70% ต้องบอกว่ายอายแน่นอน และถ้าให้ไปซื้อถุงยางอนามัยตามร้านสะดวกซื้อ จะกล้าไหม? หลายคนอาจจะเกิดอาการ "อ้ำอึ้ง" กว่าที่จะหาคำตอบให้ตัวเองได้ แล้วก็ลองนั่งนับในใจว่าจะซื้อ หรือไม่ซื้อ จนในที่สุดวัยรุ่นหลายๆ รายโดยเฉพาะวัยรุ่นชายก็ปล่อยให้ความอายครอบงำ จนความกล้าที่จะเดินเข้าไปซื้อถุงยางอนามัยต้องหมดไป

ส่วนหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นไม่กล้าไปซื้อถุงยางอนามัยเพราะ "อายตา" คนรอบข้างเวลาไปซื้อ และกลัวถูกมองว่าเป็นคนเขินซัด หมกมุ่นทางเพศ จนกลายเป็นความเชื่อที่ผิดๆ ที่ไม่กล้าซื้อ กระทั่งสาธารณสุขจึงได้จัดทำโครงการดีๆ อย่าง "ยี่ดอก พกถุง" ขึ้น เพื่อสร้างค่านิยมใหม่ๆ ให้กับวัยรุ่น กล้าซื้อถุงยางอนามัย กล้าพกติดตัว ช่วยป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ไม่ต้องอายอีกต่อไป

แต่ว่า "ความอาย" จะสามารถลดหายไป ได้ไหม โดยเฉพาะวัยรุ่นที่ยังมีความเชื่อผิดๆ จะคิดอย่างไร

วิสัยทัศน์ของสำนักงานบริหารโครงการกองทุนโลก กรมควบคุมโรค พ.ศ. 2550

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรที่บริหารจัดการโครงการกองทุนโลกที่มีประสิทธิภาพและสนับสนุนวิชาการที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับทุนรองอย่างมืออาชีพ

พันธกิจ

- ประสานความร่วมมือเชิงนโยบายด้านโรคเอดส์ วัณโรค และมาลาเรีย ระหว่าง GFATM, LFA, CCM, PR, องค์กรระหว่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศ
- บริหารจัดการโครงการกองทุนโลกกับผู้รับทุนรอง ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยความรวดเร็ว ยืดหยุ่น สอดคล้องกับกฎระเบียบของกองทุนโลก
- พัฒนาโครงการด้านเอดส์ วัณโรค และมาลาเรีย ที่ครอบคลุมด้านองค์ความรู้ บทเรียน และความยั่งยืน ให้ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนโลกอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

- เพื่อประสานความร่วมมือเชิงนโยบายด้านโรคเอดส์ วัณโรค และมาลาเรีย ระหว่าง GFATM, LFA, CCM, PR, องค์กรระหว่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศ
- เพื่อบริหารจัดการโครงการกองทุนโลกกับผู้รับทุนรอง ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยความรวดเร็ว ยืดหยุ่น สอดคล้องกับกฎระเบียบของกองทุนโลก
- เพื่อพัฒนาโครงการด้านเอดส์ วัณโรค และมาลาเรีย ที่ครอบคลุมด้านองค์ความรู้ บทเรียน และความยั่งยืน ให้ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนโลกอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมาย

- ผู้รับทุนรอง (SR) ที่ดำเนินงานด้านโรคเอดส์ วัณโรค และมาลาเรีย ได้รับเงินช่วยเหลือจากโครงการกองทุนโลกอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องตามระยะเวลาการดำเนินงานของแต่ละโครงการ
- การดำเนินงานโรคเอดส์ วัณโรค และมาลาเรีย สามารถบูรณาการเข้าสู่ระบบปกติของประเทศ ภายหลังจากสิ้นสุดการสนับสนุนจากกองทุนโลก

กลยุทธ์

- บริหารจัดการโครงการกองทุนโลกให้สอดคล้องกับสถานการณ์ นโยบายของกองทุนโลก และของประเทศ
- ส่งเสริมระบบบริหารโครงการ/การเงินและบัญชี/พัสดุ/การติดตามประเมินผล ให้มีความเข้มแข็งรองรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนโลกอย่างต่อเนื่อง
- ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของเครือข่าย ภาคีการทำงาน (LFA, CCM, PR, SR) โดยเพิ่มช่องทางการสื่อสารที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรของทั้ง 3 โรค ทั้งในระดับ PR, SRs และ SSRs เพื่อตอบสนองต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

ริเริ่มโครงการ "ยึดอก พกถุง"

เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม 2550 ที่ผ่านมา บริเวณลานหน้าศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ราชประสงค์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เปิดตัวโครงการ "ยึดอก พกถุง" เพื่อสร้างทัศนคติในเชิงบวกต่อการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชนอายุ ๑๒ – ๒๔ ปี

นายแพทย์มิ่งคล ธน สงขลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) กล่าวว่า การใช้ถุงยางอนามัยฯ ไม่ใช่การแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ เพราะไม่มีอะไรเป็นต้นเหตุและปลายเหตุ แต่เป็นเพียงกระบวนการแก้ปัญหาไปพร้อมๆ กับองค์ประกอบอื่น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย โดยการใช้ถุงยางอนามัยฯ นั้นควรทำให้เป็นสิ่งปกติในชีวิตประจำวัน เหมือนกับการรับประทานอาหารแล้วใช้ช้อนกลาง ทั้งนี้การมีเพศสัมพันธ์นั้นไม่ว่าจะกับภรรยาหรือสามีของตัวเอง หากใช้ถุงยางอนามัยฯ ไม่เพียงแต่จะป้องกันโรคเอดส์แล้วยังสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ด้วยซึ่งการป้องกันไว้ก่อน

จะปลอดภัยกว่า

ดังนั้น ควรส่งเสริมค่านิยมใหม่ที่เชื่อว่า วัยรุ่นที่พกถุงยางอนามัย เป็นคนมีเกียรติ น่าเชื่อถือ และมีความรอบคอบ ทำให้การพกถุงยางอนามัยฯ เป็นนิสัยของคนไทย ให้ทุกคนชินกับเรื่องนี้ ซึ่งจะเป็นการป้องกันที่ดีกว่า ทางด้านนายแพทย์วิฑูรย์ สุณฑราจารย์ อธิบดีกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า โครงการ “ยืดออก พกถุง” นั้นเกิดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนใช้ถุงยางอนามัยฯ ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี โดยรณรงค์ให้เยาวชนเลือกที่จะใช้ถุงยางอนามัยฯ และมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย ทั้งนี้เพื่อเปลี่ยนแปลง และสร้างทัศนคติที่ดี ถูกต้อง อันนำไปสู่การรับรู้ของประชาชนทั่วประเทศผ่านกิจกรรม “ยืดออก พกถุง” นอกจากนี้เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชนโดยจะขยายการรับรู้ไปยังกลุ่มอื่นๆต่อไป

ทั้งนี้ภายในงาน “ยืดออก พกถุง” มีการจัดนิทรรศการขององค์กรภาคีต่างๆ เช่น กองทุนโลก รวมไปถึงโครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ ขององค์การแพทย์ ที่ภายในงานจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นต่อการพกถุงยางอนามัยฯ อย่างมั่นใจด้วย โดยโครงการ “ยืดออก พกถุง” นั้น เป็นโครงการที่สนับสนุนโดยกองทุนโลก เพื่อรณรงค์ให้เยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่อการซื้อ พก และใช้ถุงยางอนามัยฯ เพราะการใช้ถุงยางอนามัยฯ ถือเป็นความรับผิดชอบทั้งต่อตัวเองและผู้อื่น จึงเป็นสิ่งที่ควรให้การยอมรับ

ข้อมูล รายละเอียดโครงการ “ยืดออก พกถุง”

- **เจ้าของโครงการ** : กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- **วัตถุประสงค์ของโครงการ** : เพื่อสร้างทัศนคติในเชิงบวกต่อการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชน อายุประมาณ 12 – 24 ปี
- **ปัญหาที่มาของโครงการ** :

ถึงแม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวีในประเทศไทยในปัจจุบันอาจจะไม่รุนแรงเหมือนในสมัยก่อน ทั้งนี้สืบเนื่องจากการรณรงค์ของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง จนประชาชนทั่วไปรับรู้ถึงอันตรายและวิธีป้องกันตนเองจากการติดเชื้อในระดับหนึ่ง แต่แนวโน้มในปัจจุบันพบว่า อัตราการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวีกลับน่าเป็นห่วงมากในกลุ่มเยาวชน และการค้นพบการติดเชื้อรายใหม่ในกลุ่มเยาวชนสูงขึ้น ทั้งอัตราการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชน ยังลดลงอย่างน่าตกใจ

การมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชน แม้จะยังเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับวัฒนธรรมไทย แต่เราก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสังคม การมีเพศสัมพันธ์โดยปราศจากการป้องกันที่ถูกต้อง ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หรือการตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อม

ปัญหาสังคมดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดเชื้อเอชไอวี สามารถป้องกันได้อย่างง่ายดาย ถ้าเพียงแต่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์ แต่การใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชน กลับไม่ค่อยได้รับการยอมรับเท่าที่ควร การพกถุงยางอนามัยกลับถือเป็นเรื่องน่าอาย และในระหว่างคูรักด้วยกันเอง ก็ไม่นิยมใช้ เพราะเชื่อว่าคู่นอนของตนคงจะไม่มีคนอื่น ถุงยางอนามัยกลับถูกใช้กับผู้ให้บริการทางเพศเท่านั้น

ดังนั้น โครงการ “ยืดออก พกถุง” จึงเกิดขึ้น เพื่อรณรงค์ให้เยาวชน มีทัศนคติที่ดีต่อการซื้อ, พก และใช้ถุงยางอนามัย เพราะการใช้ถุงยางอนามัยถือเป็นความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เป็นสิ่งที่ควรให้การยอมรับ (ข้อมูลจาก: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข)

- **ระยะเวลาดำเนินการ:** ปลายเดือน ก.ค. – ธ.ค. 2550

- **กลุ่มเป้าหมายหลัก :**

เยาวชนในชุมชน เยาวชนในสถานศึกษา และเยาวชนในสถาน ประกอบกิจการ รวมถึงกลุ่มผู้ติดเชื้อ และประชาชนทั่วไป ในการลดอัตราการติดเชื้อเอชไอวี

- **การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ :**

การส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชนอายุ 12-24 ปี ในพื้นที่ทั่วประเทศ (การใช้ถุงยางอนามัย เป็นการแสดงความรับผิดชอบ, แสดงความรักและความห่วงใยในสุขภาพของตนเองและผู้อื่น, และเป็นการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี)

- **สื่อที่ใช้ในการรณรงค์ :**

ภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ / การแทรกเนื้อหาในละครสั้นทาง โทรทัศน์ / การทำสื่อบุคคล โทรทัศน์ และการสัมภาษณ์ในประเด็นที่สอดคล้อง / สปอตวิทยุ / โฆษณาทางหนังสือพิมพ์ / สื่อบุคคลทาง นิตยสาร / สื่อโฆษณาในท้องถิ่น / เว็บไซต์ www.poktoong.com / งานแถลงข่าวและคอนเสิร์ต / กิจกรรมนิทรรศการสัญจรตามแหล่งชุมชน สถานประกอบการ และสถานศึกษาทั่วประเทศ / ข่าวและ กิจกรรมประชาสัมพันธ์

- **กิจกรรมโครงการ :**

1) กิจกรรมเปิดตัวโครงการ “ยืดออก พกถุง” และเปิดงานคอนเสิร์ต “ยืดออก พกถุง” ครั้งที่ 1 วันที่ 27 กรกฎาคม 2550 ณ ลานหน้าห้างเซ็นทรัล เวิลด์ ราชประสงค์ กรุงเทพมหานคร

- 2) งานคอนเสิร์ต "ยี่ดอก พกถุง" ครั้งที่ 2 วันที่ 18 สิงหาคม 2550 ณ ชั้น 5 sky hall อุทยานการค้ากาดสวนแก้ว อ.เมือง จ.เชียงใหม่
- 3) กิจกรรมนิทรรศการสัญจร 6 ครั้ง แบ่งเป็น กลุ่มเป้าหมายเยาวชนในชุมชน จัดในชุมชนที่จังหวัดลำปาง และอุดรธานี กลุ่มเป้าหมายเยาวชนในสถานประกอบการ จัดในโรงงานที่จังหวัดอยุธยา และนครปฐมและ กลุ่มเป้าหมายเยาวชนในสถานศึกษา จัดในโรงเรียน ที่ จังหวัดราชบุรี และนครศรีธรรมราช
- 4) ภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ 2 เรื่อง เวลา 30 วินาที และ 15 วินาที ซึ่งผ่าน กบว. ได้ออกอากาศ 24 ชั่วโมง
- 5) โฆษณาทางวิทยุ 2 เรื่อง
- 6) โฆษณาทางหนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ
- 7) บทความในนิตยสาร
- 8) สื่อโปสเตอร์ สื่อ สติกเกอร์ และถุงยางอนามัยแจก
- 9) เว็บไซต์ของโครงการ www.poktoong.com

จากลักษณะการดำเนินงานของโครงการ "ยี่ดอก พกถุง" ที่ต้องการให้เยาวชนไทยได้มีทัศนคติที่ดีในการซื้อ พก ใช้ถุงยางอนามัยมากขึ้นทั้งนี้ เพื่อเป็นส่วนสำคัญในการลดอันตรายของโรคติดต่อ ดังนั้น การมีส่วนร่วมต่อโครงการจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้โครงการ และประสบผลตามวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้ได้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการ "ยี่ดอก พกถุง" ของนิสิต นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญส่วนหนึ่งที่จะทำให้โครงการ "ยี่ดอก พกถุง" ประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ “ยึดอก พกถุง” ของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับโครงการ “ยึดอก พกถุง” ของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อโครงการ “ยึดอก พกถุง” ของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในโครงการ “ยึดอก พกถุง” ของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากร กับ การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ “ยึดอก พกถุง” ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในโครงการของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัญหานำวิจัย

1. การเปิดรับข้อมูลข่าวสารโครงการ “ยึดอก พกถุง” ของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร
2. ความรู้เกี่ยวกับโครงการ “ยึดอก พกถุง” ของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร
3. ทัศนคติที่มีต่อโครงการ “ยึดอก พกถุง” ของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร
4. การเข้าร่วมในโครงการ “ยึดอก พกถุง” ของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร
5. นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในโครงการ “ยึดอก พกถุง” แตกต่างกันหรือไม่
6. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการ “ยึดอก พกถุง” หรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ "ยึดอก พกถุง" แตกต่างกัน
2. นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับโครงการ "ยึดอก พกถุง" แตกต่างกัน
3. นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อโครงการ "ยึดอก พกถุง" แตกต่างกัน
4. นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในโครงการ "ยึดอก พกถุง" แตกต่างกัน
5. การเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับโครงการ "ยึดอก พกถุง" มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมในโครงการ "ยึดอก พกถุง"
6. ความรู้ เกี่ยวกับโครงการ "ยึดอก พกถุง" มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมในโครงการ "ยึดอก พกถุง"
7. ทัศนคติ เกี่ยวกับโครงการ "ยึดอก พกถุง" มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมในโครงการ "ยึดอก พกถุง"

นิยามศัพท์

1. การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ "ยึดอก พกถุง" หมายถึง ระดับความบ่อยครั้งในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ "ยึดอก พกถุง" จากสื่อแต่ละประเภท กล่าวคือ สื่อมวลชน, สื่อบุคคล, สื่อเฉพาะกิจ
2. สื่อมวลชน หมายถึง
 - โทรทัศน์
 - วิทยุ
 - หนังสือพิมพ์
 - นิตยสาร
3. สื่อบุคคล หมายถึง
 - บิดา/ มารดา/ ผู้ปกครอง
 - ญาติพี่น้อง
 - เพื่อนนิสิต นักศึกษา
 - ครูอาจารย์
 - บุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ "ยึดอก พกถุง" เช่น เจ้าหน้าที่หรือ วิทยากรโครงการ "ยึดอก พกถุง"

- แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
4. สื่อเฉพาะกิจ หมายถึง
- การจัดนิทรรศการสัญจรเกี่ยวกับโครงการ “ยึดออก พกถุง”
 - การจัดกิจกรรมพิเศษเกี่ยวกับโครงการ “ยึดออก พกถุง” ได้แก่ การจัดงานแถลงข่าว การจัดคอนเสิร์ต
 - สื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ ซึ่งประกอบไปด้วย แผ่นพับ, เอกสารเกี่ยวกับโครงการ “ยึดออก พกถุง”
 - วิดิทัศน์, และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เว็บไซต์ของโครงการ “ยึดออก พกถุง” (www.poktoong.com)
 - สื่ออื่นๆ ได้แก่ สติกเกอร์ เสื้อ และถุงยางอนามัยแจก
5. ความรู้เกี่ยวกับโครงการ “ยึดออก พกถุง” หมายถึง ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ “ยึดออก พกถุง”
6. ทักษะติดต่อโครงการ “ยึดออก พกถุง” หมายถึง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่มีต่อโครงการ “ยึดออก พกถุง”
7. การมีส่วนร่วมต่อโครงการ “ยึดออก พกถุง” หมายถึง การให้ความร่วมมือ ตลอดจนการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆของโครงการ “ยึดออก พกถุง”
8. นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐและ เอกชน ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร
9. ลักษณะทางประชากร หมายถึง เพศ, ประเภทของมหาวิทยาลัย และสาขาวิชา
10. โครงการ “ยึดออก พกถุง” หมายถึง โครงการในความรับผิดชอบของ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการสร้างทัศนคติในเชิงบวกต่อการซื้อ, พก และใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชน อายุประมาณ 12 – 24 ปี ทั่วประเทศ

ขอบเขตในการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในโครงการ "ยึดดอก พกถุง"
2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะกลุ่มนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความเสี่ยงกับโรคติดต่อในปัจจุบัน และเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการ "ยึดดอก พกถุง" ซึ่งต้องการสร้างทัศนคติในเชิงบวกต่อการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ และนิสิต นักศึกษาในช่วงอายุนี้นี้เป็นช่วงวัยที่มีความกระตือรือร้น สามารถเข้าใจคำถามและพร้อมที่จะตอบคำถามได้ตรงกับความเป็นจริง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยที่จะได้จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในโครงการ "ยึดดอก พกถุง" ของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขต กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ตลอดจนส่งเสริมประสิทธิภาพการสื่อสารของโครงการฯ ในกลุ่มนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีความสำคัญในการผลักดันให้โครงการฯ ประสบผลสำเร็จ และนำความรู้ที่ได้จากโครงการฯ เพื่อไปปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองในการใช้ถุงยางอนามัยต่อไป
2. เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาเรื่องโครงการ "ยึดดอก พกถุง"
3. เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วม ตลอดจนงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง